

Verslag aan de Provincieraad

betreft **Natuurbeleid**
Reglement met betrekking tot de subsidiëring van
onderhoud en (her)aanleg van knotbomen en poelen
bevoegde gedeputeerde Riet Gillis

Mevrouwen en mijne Heren,

Particulieren, landbouwers en verenigingen kunnen sinds 1994 een toelage verkrijgen voor onderhoud en/of aanleg van knotwilgen en poelen in welbepaalde aandachtsgebieden in de provincie. Doel van deze subsidie is het onderhoud en de (her)aanleg van deze kleine landschapselementen stimuleren omdat ze typisch zijn in het Oost-Vlaamse landschap en heel waardevol als leef- en schuilplaats voor dieren.

Anno 2020 is deze subsidie nog steeds van kracht (volgens werkwijze en reglement geactualiseerd in 2014) gezien het actuele belang en de meerwaarde van deze landschapselementen.

Het reglement geeft invulling aan de doelstelling 'Bijdragen aan de verhoging van de biodiversiteit in Oost-Vlaanderen' van het meerjarenplan.

Om deze ondersteuning verder te verbeteren, is een nieuwe versie van het reglement opgemaakt dat volgende wijzigingsvoorstellen bevat:

Toepassingsgebied (artikel 1, 2, 3)

- Verruiming van knotwilgen naar knotbomen: de subsidie niet langer beperken tot knotwilgen, maar van toepassing maken op alle inheemse boomsoorten die men kan knotten (opgesomd in artikel 1 - Definities). Deze zijn immers even waardevol voor de biodiversiteit en het landschap.
- Ongewijzigd: de subsidie is van toepassing in vier aandachtsgebieden; naast knotbomen zijn poelen het tweede landschapselement waarop wordt ingezet; zowel onderhoud als (her)aanleg of (her)aanplant van deze landschapselementen worden ondersteund.

Procedure (artikel 6)

- Instellen van een controlefase met terreinbezoeken, zodat het werken met steekproeven mogelijk wordt. Het huidige reglement vereist dat ieder dossier steeds ter plaatse wordt gecontroleerd. Dit is tijdrovend en maakt de doorlooptijd van de dossiers langer terwijl er slechts zelden afwijkingen worden vastgesteld op het terrein. De controlefase blijft wel een belangrijk element in de procedure en het werken met steekproeven moet met een goede spreiding gebeuren en worden geëvalueerd.

Bedrag (Artikel 7)

- Voor verenigingen: opheffen van het maximumbedrag per aanvrager per jaar. Zo worden verenigingen gestimuleerd om zich op meerdere plaatsen in te zetten voor landschapsbeheer.
- Vereenvoudiging subsidiebedragen: opheffen minimum aanvraagbedrag en opheffen onderscheid in subsidiebedrag voor onderhoud van bomen jonger of ouder dan 10 jaar. Ook voor bomen jonger dan 10 jaar wordt het gelijk geschakelde bedrag van 17,50 EUR per boom per 7 jaar voorgesteld.
- Verhoging van de subsidiebedragen voor aanleg van poelen. Om effect te hebben op de biodiversiteit en daadwerkelijk aan te zetten tot de aanleg van meer poelen, bleken de huidige subsidiebedragen te laag. Er wordt slechts heel beperkt gebruik van gemaakt en een vergelijking met subsidiereglementen elders in Vlaanderen en met de VLM- catalogus van agronatuurmaatregelen leert dat het huidige subsidiebedrag inderdaad laag is. Volgende nieuwe bedragen worden voorgesteld voor de (her)aanleg van een poel
  - o van minimum 25m² wateroppervlakte: 200 EUR (eenmalig),
  - o van minimum 50m² wateroppervlakte: 400 EUR (eenmalig).
- Ongewijzigd: de subsidiebedragen voor aanplant en voor onderhoud van knotbomen (bedrag +10 jaar behouden voor onderhoud van alle knotbomen); de subsidiebedragen voor onderhoud van poelen; het maximum bedrag van 500 euro per jaar voor particulieren en landbouwers en per perceel.
- Daarnaast zijn in het voorstel bijhorende inhoudelijke en juridische verfijningen doorgevoerd.

Overgangsbepaling (artikel 11)

- Voorstel om subsidieaanvragen waarover de deputatie nog geen beslissing tot uitbetaling heeft genomen op de ingangsdatum van het nieuwe reglement, volgens het nieuwe reglement te behandelen. Dit kan omdat de rechten door het gewijzigde reglement enkel worden uitgebreid en niet ingeperkt. Op die manier kan ook voor deze dossiers met een controlefase worden gewerkt wat de doorlooptijd verkort.

Met deze wijzigingen kan het reglement nog beter tot het gewenste resultaat leiden op het terrein en zal de dossierbehandeling nog vlotter kunnen verlopen.

Mogelijke evoluties van het subsidiebeleid voor kleine landschapselementen op langere termijn

In de komende jaren kunnen nieuwe beleidslijnen relevant worden om deze subsidie op af te stemmen. Vooralsnog bieden deze trajecten nog geen voldoende concrete aanknopingspunten, maar jaarlijks kan wel worden nagegaan of een afstemming aangewezen is. Het gaat over:

- De opmaak van het beleidsplan ruimte voor de provincie. Indien in de op te maken beleidskaders nieuwe of ruimere aandachtsgebieden voor kleine landschapselementen worden gedefinieerd, dan kan het toepassingsgebied in vier aandachtsgebieden van dit subsidiereglement hier in de toekomst mogelijk op worden afgestemd.
- De VLM catalogus voor agronatuurmaatregelen
Om het aanbod van subsidies voor agromilieu- en klimaatsteun in

Vlaanderen te stroomlijnen, werd in april 2019 door de Vlaamse Landmaatschappij een catalogus voor lokale besturen gemaakt. Deze omvat 49 maatregelen en bijhorende vergoedingen voor het verlenen van steun aan grondgebruikers die vrijwillig maatregelen uitvoeren die goed zijn voor het milieu, het landschap en het klimaat.

Bij de opmaak van het gewijzigd provinciaal subsidiereglement voor knotbomen en poelen, is deze catalogus alvast geraadpleegd als leidraad voor: maximaal toe te kennen bedragen aan landbouwers, soortenlijst inheemse bomen en enkele technische bepalingen.

Voor een verdere harmonisering van het subsidielandschap in Vlaanderen deze Vlaamse catalogus vooralsnog geen verdere handvaten en geen verplichtingen om het provinciale subsidiebeleid te herzien.

U wordt gevraagd het reglement met betrekking tot de subsidiëring van onderhoud en (her)aanleg van knotbomen en poelen goed te keuren.

Gent, .

namens de Deputatie:

De provinciegriffier,
Albert De Smet

De bevoegde gedeputeerde,
Riet Gillis